

Bryt utanförskapet, byt regering!

Landsmötetal av Mauricio Rojas

Liberala vänner!

För tre år sedan, i augusti 2002, lanserade folkpartiet det integrationsprogram som förändrade valrörelsen och bidrog till att partiet blev Sveriges tredje största. Programmet var en krigsförklaring mot utanförskapet och grundade sig på en konsekvent arbetslinje. Folkpartiets traditionella generositet mot flyktingar och öppenhet mot invandrare kombinerades på det viset med tydliga krav på oss alla om att bidra till en gemensam integrationskamp. Det var en banbrytande insats i svensk politik, som gjorde folkpartiet till Sveriges ledande integrationsparti.

Tre år har gått sedan dess och vi önskar att vi kunde blicka ut över ett Sverige som håller på att vända trenden och ge alla dess invånare en värdig plats i gemenskapen. Men det kan vi inte. Vi ser i stället ett land som sargas allt mer, som delas allt djupare mellan de som bidrar med sitt arbete och de som tvingas leva på andras arbete, mellan de som deltar i samhällslivet och de som står utanför och i desperation vänder ryggen mot samhället.

Socialdemokratins långa regeringsinnehav har varit förödande för de mest utsatta i vårt land. Partiet fick förvalta den längsta högkonjunkturen i modern historia och misskötte uppgiften kapitalt. På slutet av högkonjunkturen fanns det fler människor i utanförskap än någonsin tidigare vid en liknande period. Det kunde vi konstatera förra året i *Utanförskapets karta*, den första kartläggningen över utanförskapet som gjorts i Sverige.

De resultat som redovisades där var skakande. År 1990 fanns det bara tre bostadsområden som kunde klassas som utanförskapsområden. 2002 var det mer än 130 områden som kunde definieras på det viset. Det som 1990 var ett undantag hade 2002 omvandlats till en verklighet som präglade ett stort antal svenska städer och regioner.

Efter konjunkturomsvängningen 2001-2002 har denna process accelererat. Det har vi konstaterat i den nya versionen av *Utanförskapets karta* som presenterades i dag. Den bild

som denna nya *Utanförskapets karta* ger är tyvärr ännu mer bekymmersam än föregående. Låt mig ge er några exempel, som illustrerar vidden av det socialdemokratiska misslyckandet.

I en jämförelse mellan 2002 och 2003 kan vi se att 26 nya bostadsområden kan klassas som utanförskapsområden, medan bara tre lämnade denna kategori. Utanförskapsområdena gick på detta sätt upp från 131 till 154 stycken på ett år.

Sysselsättningen krympte 2,5 gånger fortare i utsatta områden än i övriga landet mellan 2002 och 2003 och antalet utanförskapsområden med en sysselsättningsgrad under 50 procent ökade från 48 till 61 stycken under samma period.

Vi kunde också konstatera att den låga sysselsättningen drabbar kvinnorna särskilt hårt. Utanförskapsfrågan är i allra högsta grad en jämställdhetsfråga. I 24 utanförskapsområden låg kvinnornas sysselsättning under 40 procent år 2003. En så låg sysselsättningsnivå kunde konstateras i bara två fall för männen.

De skolresultat som redovisas i vår nya *Utanförskapets karta* är otroligt nedslående. Skolåret 2003/04 fanns det 49 utanförskapsområden med skolor där inte ens hälften av barnen klarade utbildningsmålen. Det var 17 områden fler än ett år tidigare!

Vi tittade också på brottsligheten i utanförskapets Sverige och resultaten vi fick talar sitt tydliga språk. Antalet anmälda våldsbrott i de sex mest brottsbelastade utsatta stadsdelarna är dubbelt så högt som i landet i stort. Sannolikheten att bli rånad i vissa av våra mest utsatta förorter var 2004 fyra gånger större än i Sverige i allmänhet. Detta bekräftar på ett sorgligt sätt att utanförskapets Sverige också är otrygghetens Sverige.

Liberala vänner!

Vi tvingas konstatera att utsattheten ökar i Sverige, utanförskapet fördjupas och får ett allt fastare grepp om många bostadsområden runt om i vårt land, men regeringen bara tittar på. Aldrig i modern tid har vi haft en regering som bryr sig så lite om dem som borde få vår största uppmärksamhet. Aldrig har solidaritetsidealen svikits på ett så flagrant sätt av de som tror sig ha monopol på ordet solidaritet.

För oss liberaler står det klart att Sverige inte har råd med en sådan regering. Därför kommer vårt budskap fram till valdagen att sammanfattas i en enda mening: *Bryt utanförskapet, byt regering!*

Vänner!

I detta landsmöte gör vi oss redo för att nästa år ta regeringsansvaret. Vi kommer nu att fastspika det liberala programmet för att bryta utanförskapet och på det sättet kommer vi att lägga grunderna för den kommande alliansregeringens integrationsprogram ty folkpartiet är borgerlighetens spjutspets i integrationsfrågor.

Den roll har vi erövat genom vårt brinnande intresse för integrationsfrågorna, genom vårt politiska arbete i utsatthetens Sverige, genom våra idéer och förslag, genom vår livliga debatt, som visar att det handlar om frågor som för oss liberaler är livsviktiga. Hos de flesta andra partierna är det påfallande tyst om integrationsfrågorna, hos oss är det tvärtom och vi ska vara stolta över det.

Så har det varit under de månaderna som föregick detta landsmöte. Det har varit många viktiga och uppmärksammade debatter. Nu är vi här för att summera erfarenheterna av dessa intensiva debatter och enas kring den liberala integrationspolitiken. Det ska vi sedan, tillsammans och med all vår kraft, föra ut till väljarna och göra det till ett centralt politikområde i en kommande alliansregering.

Grunderna för en sådan politik kan sammanfattas i fem ord: egenmakt, arbete, jämlikhet, jämställdhet och trygghet.

Vår övertygelse är att utanförskapet inte kan brytas utifrån. Omhändertagandeperspektivet har misslyckats och måste ge plats åt ett underifrånperspektiv, som ger de berörda både rätt och möjlighet att ta kampen mot utanförskapet i egna händer.

Vår övertygelse är också att arbetet är integrationens fasta grund. Utan arbete finns det ingen väg ut ur utanförskapet och kampen för egenmakt början med möjligheten att bidra med sina krafter till vårt gemensamma välförhållande.

Vi är också övertygade om att det är dags att föra kampen mot diskrimineringen på ett mycket mer beslutsamt sätt än tidigare. Diskrimineringen hotar ingenting mindre än liberalismens och det demokratiska samhällets grundprincip om människornas lika värde. Därför kommer vi i dag att ta ställning till förslag som ska göra folkpartiet till Sveriges främsta antidiskrimineringsparti.

Lika övertygade är vi liberaler om vikten av att med all kraft driva kampen för jämställdheten och respekten för individens integritet. Vi vill ha ett mångkulturellt samhälle, men inte vilket mångkulturellt samhälle som helst. Den mångfald som vi bejakar är bara den som inte kränker individens frihet, integritet och lika värde.

Till sist är vi övertygade om att kampen mot utanförskapet förutsätter bestämda ingrepp mot dem som inte respekterar andra människors integritet, skapar otrygghet och vandaliserar våra offentliga miljöer.

Dessa är våra grundprinciper i integrationsarbetet. Kring dessa principer är vi enade. Genom dessa principer kommer vi att besegra utanförskapet och skapa ett Sverige med plats för alla dess invånare. Och med hjälp av dessa principer kan vi dessutom vinna utanförskapets Sverige till de liberala idealen.

Glöm inte mina vänner att vägen mot Rosenbad går via Rosengård!